

ראשית

עיונים ביהדות

העורכים

אדם אפטרמן • שמואל הר • קלייר סופרין
רונית עיר-שי • ישי רוזן-צבי

מזכיר המערכת

יוג'ין ד' מטנקי

כרך ז

ירושלים, תש"ף

מכון שאלום הרטמן
SHALOM HARTMAN
INSTITUTE

ראשית נערך על ידי:

דרור ינון (תשס"ט-תש"ע), יאיר לורברבוים (תשס"ט-תש"ע),
עדיאל שרמר (תשס"ט-תש"ע)

ראשית הוא כתב עת שפיט שיוצא לאור פעם בשנה בסיוע המרכז לחקר
המחשבה היהודית ולהגות עכשווית ע"ש פרץ בן אפריים ואיטה פרומה קוגוד,
מכון שלום הרטמן

יש להעלות את כתב היד ושני תקצירים – באנגלית ובעברית – [כאן](#) כשהם
ערוכים ומותקנים לפי [ההוראות](#). המחברים יקבלו קובץ סופי בפורמט PDF של
מאמרם. האחריות לדעות המובעות במאמרים היא על המחברים.

כתובת המערכת: 'ראשית', מכון שלום הרטמן, ת.ד. 8029, ירושלים 9108001.
לכל שאלה יש להיות בקשר עם יוג'ין ד' מטנקי, מזכיר המערכת.
דוא"ל: gene.matanky@shi.org.il

הכרך נערך עריכת לשון בידי שמואל הר

ISSN 2706-6096

תש"ף | 2020

תוכן העניינים

1	בת מצווה, הגירסה הישראלית: ממסיבה לטקס חניכה?	חזקי שוהם
23	'מלאכת מחשבת אסרה תורה': הגדרת איסור מלאכה בשבת בספרות חז"ל והשלכותיה על עולם טכנולוגי מודרני	אריאל פיקאר
47	הלכה, מציאות ושיקולי הדעת בפסיקת ההלכה: הפולמוס על הקריאה בתורה מחומשים בספרות ההלכה מימי הביניים	עדיאל שרמר
80	בין תלמוד תורה לצדק חברתי באגדה תלמודית אחת	שרגא בר־און
104	הנס יונס: פורטרט פילוסופי	פיני איפרגן
139	תאולוגיה והלכה בפמיניזם היהודי: סקירת מחקר	רונית עיר־שי
משולחנם של חוקרים: פרקים נבחרים מספרים שעומדים לצאת לאור בקרוב		
157	מגוי קדוש לגוי של שבת: 'האחר' של היהודים – קווים לדמותו	ישי רוזן־צבי
168	על הבתולים: מין מגדר וזהות בתרבות היהודית באשכנז בימי הביניים	אביטל דוידוביץ־אשד
178	'לאחוז בעץ החיים': שערים לספר הזוהר	מלילה הלנר־אשד ועמרי שאשא

רשימת המשתתפים

פרופ' חזקי שוהם, התוכנית ללימודי פרשנות ותרבות, היחידה ללימודים בינתחומיים,
אוניברסיטת בראילן, רמת גן 5290002,

hizky.shoham@gmail.com

פרופ' עדיאל שרמר, המחלקה לתולדות ישראל, אוניברסיטת בראילן, רמת גן 5290002,

adiel.schremer@gmail.com

ד"ר אריאל פיקאר, מכון שכטר למדעי היהדות, אברהם גרנות 4, ירושלים 9370610,

ariel.picard@gmail.com

ד"ר שרגא בראון, התוכנית ללימודים הומניסטיים, המרכז האקדמי שלם, רחוב העסקן 3,

קריית מוריה, ירושלים 9378010,

shraga.bar-on@shi.org.il

פרופ' פיני איפרגן, המחלקה לפילוסופיה, הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת בראילן,

רמת גן 5290002,

pini.ifergan@biu.ac.il

ד"ר רונית עירשי, התכנית ללימודי מגדר, היחידה ללימודים בינתחומיים, אוניברסיטת בר-

אילן, רמת גן 5290002,

ronit.irshai@biu.ac.il

פרופ' ישי רוזןצבי, החוג לפילוסופיה יהודית ותלמוד, אוניברסיטת תל אביב, ת.ד. 39040,

רמת אביב, תל אביב 6997801,

rosenzvi@post.tau.ac.il

ד"ר אביטל דוידוביץ'אשד, אוניברסיטת תל אביב, ת.ד. 39040, רמת אביב, תל אביב

6997801

avital.davidovich@shi.org.il

ד"ר מלילה הלנר-אשד, האוניברסיטה העברית בירושלים, קמפוס הר הצופים, ירושלים

9190501

melilahellner@gmail.com

עמרי שאשא, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ת.ד. 653 באר שבע 8410501,

oshasha@gmail.com

